FOR Freedom AND Justice...

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

National and International Circulation

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

NO. 52 CLEVELAND, OHIO, TUESDAY MORNING, MARCH 15, 1960 ŠTEV. LIX — VOL. LIX.

Kongres ni navdušen za višje poštnine

V obeh zbornicah se kaže močan odpor proti povišanju pristojbin, ki ga je predložil predsednik Eisenhower.

WASHINGTON, D. C. — V volivnem letu niso člani zakonodaje nikdar vneti nalagati prebivalstvu nova bremena, zavedajo se jasno, da morajo pred volivce na odgovor. Ni torej prav nič čudnega, da sta obe zbornici nerazpoloženi proti zvišanju poštnih pristojbin, ki jih je predložil predsednik koncem preteklega tedna.

Predsednik je v soglasju z glavnim poštarjem Summerfieldom poslal Kongresu posebno poslanico, v kateri predlaga, naj bi se pristojbine zvišale za pisma od 4 na 5 centov, za dopisnice od 3 na 4, za letalska pisma od 7 na 8. Predsednik je v svoji poslanici označil zvišanje poštnin za nujno, ker da imajo sedaj pošte vsak dan za okoli dva milijona dolarjev čiste izgube. Tako torej ne more iti. Novo zvišanje poštnin, v zadnjih letih že tretje, bi prineslo zvezni vladi okoli $550,000,000 novih dohodkov, pa še vedno ne bi v celoti krilo primanjkljaja.

Opazovalci v Kongresu trdijo, da bo predsednikov predlog letos ostal brez odziva, četudi bi ga nekateri radi povezali s predlogom za povišanje plač poštnega uradništva.

Od časnikarja do škofa

MADRID, Špan. — Sam predsednik Franco, trije kardinali in 10 nadškofov in škofov je prisostvovalo slovesni blagoslovitvi nove velike tiskarne največjega katoliškega dnevnika v Španiji "Ya".

Posebno pozornost je vzbujal 73 let stari škof iz Malage Angel Herrera. Ta mož je najbolj razširil katoliški tisk v deželi. Kot 27 let star odvetnik v Madridu je prevzel vodstvo lista El Debate, ki je bil na tem, da preneha. Po par letih je list prišel med najmočnejše španske dnevnike in Herrera je med tem ustanovil še celo vrsto podeželskih listov.

V petdesetem letu starosti je gospod Herrera zapustil časnikarstvo in šel v semenišče. Leta 1941 je postal duhovnik in čez sedem let škof. Tudi kot duhovnik in škof je skrbel, da je katoliški tisk v Španiji nparedoval in se dvignil do sedanjega odločilnega vpliva.

Oporišča v Maroku bomo skoro opustili

RABAT, Mar.— Združene države bodo opustile vsa svoja vojaška letalska oporišča v Maroku. S prihodnjim mesecem začno odpuščati civilno osobje, ki je zaposleno na teh letališčih.

Mesečno bo odpuščenih po 120 ljudi. Do konca junija bo zapustilo državo vse ameriško vojaštvo.

COLD WAVE

Vremenski prerok pravi:

Večinoma oblačno, možnost naletavanja snega. Hladno. Najvišja temperatura 32.

Novi grobovi

Jennie Mandel

Po kratki bolezni je preminula v Euclid Glenville bolnici 86 let stara Jennie Mandel, poprej Vidrick, rojena Zakrajsek, s 190 West St., Geneva, O., poprej pa dolgo let s 19704 Shawnee Ave. Tukaj zapušča soproga Franka, doma iz Žužemberka, otroke Louisa Vidrick, Frances Vouk, Matildo Marzlikar, Johna Urbanic, 5 vnukov, 4 pravnuke, brata Mika Zakrajsek ter več drugih sorodnikov. Rojena je bila v Velikih Laščah, kjer zapušča več sorodnikov. Tukaj je bivala 60 let in je bila članica društva Slov. dom št. 6 SDZ in Podr. št. 14 SŽZ. Pogreb bo v četrtek zjutraj ob 8:45 uri iz Jos. Zele in Sinovi pogreb. zavoda na 458 E. 152 St. v cerkev Our Lady of Perpetual Help ob 9:30 uri, nato na St. Paul pokopališče, kjer bo truplo položeno v družinski grob.

Gertrude Morgan

V Huron Rd. bolnici je preminula Gertrude Morgan, rojena La Due, stara 76 let, stanujoča na 66 E. South St., Painesville, O. Bila je vdova, soprog Charles je poprej umrl. Tukaj zapušča hčere Marjorie Swift in Marianne Starett, 4 vnuke in več drugih sorodnikov. Pogreb bo v četrtek popoldne ob 1:30 iz Jos. Zele in Sinovi pogreb. zavoda na 458 E. 152 St. na Acacia Park pokopališče.

Barbara Radocaj

Po dolgi bolezni je preminula v St. Alexis bolnišnici 76 let stara Mrs. Barbara Radocaj s 3803 E. 78 St., doma iz vasi Cvitović pri Slunji na Hrvaškem, od koder je prišla sem pred 40 leti. Pokojna je bila članica društva Ameriško-hrvatsko kolo. Zapustila je tukaj soproga Nikolo, hčer Mrs. Mary Kennard in vnuke, v starem kraju pa enega brata. Pogreb bo v četrtek ob 8:45 iz L. Ferfolia pogreb. zavoda v cerkev sv. Pavla na E. 40 St. ob 9:30, nato na Kalvarijo.

Frank Kadonick

V nedeljo je nenadno umrl na svojem domu na 5210 St. Clair Ave. 51 let stari Frank Kadonick, rojen v Lafferty, O., sin Johna Kadonicka in Frances Kadonick, roj. Swerla. Zapustil je mater, ženo Adeline, roj. Faccini, hčeri Loretto Wright in Joanne Voleski, brata Anthonya, sestra Mary Prokopovich je umrla. Pogreb bo iz Grdinovega pogreb. zavoda na E. 62 St. v četrtek zj. ob 9:30 na Kalvarijo. Pokojni je bil zaposlen v Steel Improvement Co. kot kladivar.

Salvatore Faraone

Pogreb pok. Salvatore Faraone, o katerega smrti smo poročali včeraj, bo iz Grdinovega pogreb. zavoda na Lake Shore Blvd. v četrtek ob 8:45 zj., v cerkev sv. Pavla na Chardon Rd. ob 9:30, nato na Kalvarijo. Pokojni je zapustil brata Jamesa, bil je samski in veteran prve svetovne vojne.

Vežbanje letalcev drago

WASHINGTON, D. C. — Po podatkih finančnega odbora Predstavniškega doma stane Združene države šolanje posameznega letalskega častniškega kandidata na leto $19,862, vežbanje častniškega kandidata za armado (West Point) $11,730, vežbanje mornariškega častniškega kandidata (Annapolis) pa le $7,664.

Danes novi razgovori o razorožitvi v Švici

Danes se sestanejo v Ženevi zastopniki desetih držav na razgovore o razorožitvi.

ŽENEVA, Šv.—Tod so se zbrali zastopniki petih zahodnih in petih vzhodnih držav za konferenco o razorožitvi. Zahod zastopajo Združene države, Vel. Britanija, Francija, Italija in Kanada, Vzhod Sovjetija, Poljska, Češko-slovaška, Rumunija in Bolgarija. Na tej mednarodni konferenci bo komunistični blok imel prvič enako število zastopnikov kot svobodni demokratični svet.

Zahodne sile so se odločile predložiti, naj tako Amerika kot Sovjetija omejita število moštva svojih oboroženih sil na 2,100,000, ki pa jih bosta kasneje zmanjšali na izključno potrebo za vzdrževanje miru doma. Načrt ne predvideva določenega števila moštva oboroženih sil obeh ostalih zahodnih sil, določa pa njihovo zmanjšanje. Zahodne sile predlagajo uvedbo mednarodne policijske sile in posebna jamstva. Dokler ne bodo ta vzpostavljena, si pridružujejo pravico vzdrževati oborožene sile, kot jih zahtevajo njihove mednarodne obveznosti.

Sovjetska zveza je predložila popolno razorožitev, kot prvi korak pa omejitev ameriških, sovjetskih in kitajskih oboroženih sil na po 1,700,000 mož, angleških in francoskih pa na skupno 1,700,000.

Morda le več raket!

Obrambni tajnik je izjavil časnikarjem, da proračun za rakete še vedno ni dokončen.

WASHINGTON, D. C. — Izgleda, da utegnejo končno zagovorniki povečanja števila raket v oboroženih silah le zmagati. Sam obrambni tajnik je izjavil časnikarjem, da del obrambnega proračuna za vodljive izstrelke še ni dokončen, da ga je torej še vedno mogoče izpremeniti.

Gates je namignil, da bo mornarica nemara dobila večje število atomskih podmornic s Polaris raketo, kot je predvidenih sedaj, če se bodo le poskusi Polaris v bližnji prihodnjosti dobro obnesli. Mornarica bi rada že letos dobila namesto treh kar devet atomskih podmornic oboroženih z raketo Polaris.

Letalstvo se poteguje za večje število raket Atlas v 13 sedaj predvidenih skvadronih.

Žena namesto moža!

STEVENS POINT, Wis.—Senator J. Kennedy je sredi najbolj živahne volilne kampanje v primarnih volitvah države Wisconsin moral zapustiti svojo propagandno karavano in oditi v Washington glasovat o ustavitvi neprestane razprave o civilnih pravicah v senatu.

Da so se mogli volivni sestanki in shodi opraviti po programu, je nastopila njegova žena Jacquelline. Opravila je svojo nalogo odlično. Vse govori o njenih kratkih in ljubeznivih nastopih in stvarnih govorih. Se bolj je pritegnila pozornost, kot bi to mogel kandidat sam. Na bolj kočljiva politična vprašanja je poleg žene odgovarjal še kandidatov najmlajši brat Edward.

Washington in London sledila zgledu Pariza

BONN, Nem. — Vojaška poveljnika Združenih držav in Vel. Britanije sta skrajno omejila možnost potovanj članov sovjetskih vojaških zastopstev pri svojih glavnih stanih. Francozi so tak ukrep izdali že v februarju.

Zavezniki imajo po posebnem dogovoru še iz časa druge svetovne vojne pri svojih glavnih stanih v Nemčiji vojaška zastopstva. V Vzhod. Berlinu so zastopstva Združenih držav, Vel. Britanije in Francije, v Zah. Nemčiji pa pri vseh treh poveljstvih sovjetska vojaška zastopstva. Člani teh zastopstev so imeli v preteklosti pravico prostega gibanja s posebnimi dovolilnicami.

Sovjeti so letos izdali članom zahodnih vojaških zastopstev potne dovolilnice s podpisom notranjega ministra Vzhodne Nemčije, da bi tako posredno dosegli dejansko priznanje Vzhodne Nemčije. Zavezniki so te dovolilnice zavrnili in zahtevali take, kot so jih imeli v preteklosti. Sovjeti niso marali popustiti in sedaj so zahodne sile pritisnila na sovjetska vojaška zastopstva v Zah. Nemčiji in jim omejila gibanje do skrajnosti.

Predstavniki koroških Slovencev pri kanclerju

DUNAJ, Avstr. — Zastopstvo koroških Slovencev pod vodstvom dr. Val. Incka in dr. Franca Zwiterja se je pretekli teden oglasilo pri predsedniku vlade Raabu in mu predložilo vrsto zahtev in predlogov, katerih cilj je doseči izpolnitev jamstev, ki jih je Avstrija prevzela z državno pogodbo l. 1955 do Slovencev na Koroškem.

Zastopstvo je predložilo pismene spomenice tudi prizadetim članom vlade. Oba vodnika zastopstva Slovencev sta na posebni tiskovni konferenci izjavila, da je predsednik vlade Raab obljubil, da bo spomenice s predlogi dal na dnevni red vladne seje, oziroma v pretres posameznim članom vlade.

V posebni izjavi časnikarjem je zastopstvo koroških Slovencev izjavilo, da zahtevajo koroški Slovenci od avstrijske vlade, da pravično uredi šolstvo, ker sedanji zakon o šolah manjšine ne zadovoljuje potreb slovenske narodne manjšine na Koroškem. Koroški Slovenci zahtevajo dalje izpolnitev obveznosti na polju kulturnega, socialnega in gospodarskega življenja, jamstvo za polno enakopravnost slovenščine z nemščino v vseh ustanovah kot tudi vrsto ukrepov, ki bodo varovali obstoj slovenskega ljudstva.

Predložitev zahtev koroških Slovencev je posebno važna zaradi tega, ker je prišlo do nje komaj nekaj dni pred odhodom avstrijskega zunanjega ministra v Beograd.

Turki bodo volili

ANKARA, Tur. — Letos bodo v Turčiji volitve predsednika. Kandidata bosta gotovo sedanji predsednik Celal Bajar, ki je demokrat, in prejšnji predsednik Ismet Inoeni, član republikanske stranke.

Demokratski parlament je že odobril celo vrsto javnih del, ki jih smatrajo za volilna dela. Predsednik pridno hodi po deželi in osebno proslavlja novo zgrajene šole, mošeje, ceste, železnice in druge javne naprave.

KUBANSKI CASTRO ŠČUVA VEDNO HUJŠE PROTI ZDA

Ugotovljeno je bilo, da so delavci, ki so skladali strelivo s francoske ladje v havanskem pristanišču, kadili in ravnali neprevidno s tovorom in je zato zelo verjetno, da je prišlo na ta način do eksplozije, za katero je Castro javno obdolžil Združene države. – Sovjetija in rdeča Kina na strani Castra, Brazilija odklanja njegove obdolžitve in Castra svari pred posledicami njegove politike.

WASHINGTON, D. C. — Na zborovanju pristaniškega delavstva v Havani je bilo ugotovljeno, da predsednik Castro ni imel nikake osnove napadati Združene države radi eksplozije na francoski ladji, ki je pripeljala strelivo iz Evrope. Delavci so ugotovili, da je čisto mogoče, da je eksplozija nastala po nesreči ali malomarnosti med raztovarjanjem. Dognali so, da so nekateri delavci med delom na ladji kadili in da so pri raztovarjenju pomagali vojaki, ki z nevarnim materijalom ne znajo ravnati.

Fidel Castro je trdil, da je ladja bila ves čas v luki pod vojaško stražo, da noben delavec ni smel imeti na ladji niti žeplenk, niti tobaka ali cigaret in da so razkladali strelivo samo delavci, ki to delajo že desetletja in imajo vse potrebne skušnje za tak posel.

Sovjetija in rdeča Kitajska na strani Castra

Sovjeti so do skrajnosti izrabili eksplozijo proti Združenim državam. Listi so se tako razpisali za Castrove trditve, da so Združene države krive, da ima sovjetski bralec vtis, da bo med Kubo in Združenimi državami vsak čas izbruhnila vojna. Sovjetski zunanji minister Andrej Gromiko je poslal kubanski vladi izraze sožalja radi nesreče. Glavni listi so dobesedno objavili vse Castrove očitke Združenim državam. Listi dodajajo da je ljudstvo na Kubi divje proti Ameriki in da na drugi strani ameriški listi že zahtevajo od vlade, da mora poslati na Kubo kazensko ekspedicijo.

Tudi kitajski komunisti divje podpirajo in razpihujejo Castrove obdolžitve proti Ameriki." To je zopet nov barbarski zločin, ki so ga zagrešile Združene države in ameriški imperijalisti", piše glavni list kitajske komunistične stranke. V Panami sta poslanika Združene arabske republike in Kube uporabila eksplozijo, da bi povezala protiameriške ljudi v Panami v sovraštvu proti Združenim državam.

Brazilija odklanja Castrove obdolžitve

V južni Ameriki je Brazilija odločno na strani Združenih držav. Časopisje očita Castru, da se predrzno-lahkomiselno igra z ognjem in stavlja v nevarnost vse ravnotežje in red v medameriških odnosih, ki so pogoj napredka in blagostanja.

Kubansko gospodarstvo peša

Na Kubi sami sicer množice divje vpijejo Castru, kadar zmerja severno Ameriko, vendar tistim, ki mislijo, stvar ni enostavna. Kubansko gospodarstvo gre navzdol. Vladi manjkajo dolarji za zunanja plačila. Na trgu zmanjkuje mleka, perutnine, jajc. V trgovinah je vedno manj hišne in kuhinjske opreme, televizijskih aparatov in delov, avtomobilov in poljedelskih strojev, tudi najmanjših. Cene rastejo tudi osnovni hrani.

Pričakujejo, da bo v nekaj tednih pomanjkanje blaga tako občutno in draginja tako velika, da bo stiska splošna. Sam Castro to napoveduje. Pravi: "Gospodarska in politična neodvisnost od Združenih držav bo zelo draga."

Kmalu bo Castro moral tudi v dejanju pokazati ali mu gre res le za gospodarsko neodvisnost Kube ali pa hoče organizirati prvo postojanko komunističnega sistema na ameriškem kontinentu.

Zadnje vesti

LOGAN, W.VA. — Reševalcem se še vedno ni posrečilo prodreti do 18 v premogovniku zajetih rudarjev. Prodrli so do prvega dela rudnika, kjer so računali, da jih bodo našli, pa so dobili le par posod za hrano.

CHICAGO, Ill. — Z zahoda sem prihaja nov snežni vihar.

BERLIN, Nem. — Sovjetske vojaške oblasti so sporočile zahodnim vojaškim odposlanstvom pri sovjetskemu poveljstvu, da so do nadaljnega veljavne še stare prehodnice. Nove so člani zahodnih vojaških zastopstev odklanjali, ker bi pomenil njihov sprejem posredno priznanje vzhodnonemške komunistične vlade.

CLEVELAND, O. — Mestni župan A. Celebrezze je bil v St. Vincent Charity bolnišnici operiran in bo moral ostati doma več tednov.

MOSKVA, ZSSR. — Predsednik vlade Nikita Hruščev, ki je zaradi bolezni odložil svoj obisk v Francijo, določen za 15. marca, pojde tja 23. marca.

Vse za orožje!

WASHINGTON, D. C.—V poučenih krogih tod računajo, da je Kuba izdala lani za orožje in druge vojaške potrebščine 120 milijonov dolarjev. Posledica tega je, da je Kuba v zaostanku s plačilom v zunanji trgovini za okoli 100 milijonov dolarjev in da imajo Castrove sile danes še enkrat večjo udarno moč kot so jo imele Batistove.

Castro sam se je pobahal, da so njegove oborožene sile močne, pa pri tem zatrjeval svojim pristašem, da morajo delati s puško ob nogi.

Osamljenost začela Bolgariji presedati

SOFIJA, Bolg. — Vlada je zaprosila Grčijo in Turčijo za razgovore o ureditvi mejnih in drugih sporov, da bi popustila napetost na Balkanu. Ni pa stavila podobnega predloga Jugoslaviji.

Doslej je Bolgarija popolnoma osamljena. Izvaja najbolj kruto stalinistično politiko v notranjosti in sledi do pike stopnjam Sovjetske zveze v zunanji politiki, zato pa mora prenašati bojkot vseh nekomunističnih držav.

Izgleda, da bi se sedaj Bolgarija rada nekako izmotala iz osamelosti.

Iz Clevelanda in okolice

Zadušnica—

V soboto ob 7:30 bo v cerkvi Karmelske matere božje v Wickliffe, Ohio, sv. maša za pok. Jožefa Simončič ob 3. obletnici smrti.

V četrtek ob osmih bo v cerkvi Vida sv. maša za pok. Gertrude Mozina ob 25. obletnici smrti.

Žalostna vest—

Mrs. Mary Klasnic, 1419 E. 47 St., je dobila sporočilo, da ji je v vasi Grivac, Fara pri Kostelu, umrla 85 let stara mati Marija Mlinc. Zadnjih 10 let je živela pri hčeri v Tihovem pri Brodu na Kolpi. Doma je zapustila hčer Pepco, zeta Antona, dva vnuka in dva pravnuka, sina Djura in snaho v Argentini, hčer Mary in zeta Toma Klasnič v Clevelandu.

Kdo je našel očala—

Moška očala so bila izgubljena med Superior in Glass Ave. Najditelj je prošen, da pokliče EN 1-1119 ali pa HE 1-4139.

Rokoborba—

V četrtek, na sv. Patrika, bo v Areni posebno zanimiv nastop rokoborcev. Pomerili se bodo Gallagher in Tolos bratje. Nastopila bosta tudi Lord Layton in Brazil proti Angelo Poffo in Branku Ljubicu ter vrsta drugih. Začetek kot običajno ob 8:30 zvečer.

Rojenice—

Mr. in Mrs. Norman T. Novak, 16201 Rockside Rd., Maple Hts, Ohio, znanemu harmonkarju, se je rodil sinko. Oče poučuje in vodi godbo na Chanel High School. S tem sta postala Mr. in Mrs. Frank Novak z 22270 Chardon Rd. drugč stari oče in stara mama, Mr. in Mrs. H. Mayrose v Larchmont, N. Y., pa prvič. Čestitke!

Sedem križev—

Mrs. Josephine Blatnik, 20280 Lindberg Ave., je praznovala včeraj 70-letnico rojstva. Čestitamo in ji želimo še mnogo let zdravja in zadovoljstva!

Molitev—

Nocoj ob 7:30 so vabljene članice Podr. št. 14 SŽZ v Želetov pogreb. zavod na E. 152 St. k molitvi za pok. Jennie Mandel, v četrtek pa k njenemu pogrebu.

Naser in Husein se zopet obdelujeta

DAMASK, Sir. — Predsednik Združene arabske republike, ki je tod na obisku že nad tri tedne, je obdolžil Jordanijo, da je sodelovala z Ameriko in Anglijo proti koristim Arabcev. Nikakor ne more pozabiti, da je jordanijski kralj Husein 1958, ko je Kasem v Iraku zrušil vlado njegovega bratranca kralja Fejsala, poklical v Jordanijo Angleže, da so jo varovali pred Naserjem in naserjevci.

Pretekli mesec je kralj Husein obdolžil arabske politike, da izkoriščajo vprašanje palestinskih beguncev v svoje koristi, namesto da bi jim pomagali. Te besede so brez dvoma letele na Naserja, ki tem beguncem vedno obljublja, da jim bo pomagal do "njihovih starih pravic."

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

6117 St. Clair Ave. — HEnderson 1-0628 — Cleveland 3, Ohio

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week in July

Publisher: Victor J. Knaus; Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

Za Zedinjene države:
$12.00 na leto; $7.00 za pol leta; $4.00 za 3 mesece
Za Kanado in dežele izven Zed. držav:
$14.00 na leto; $8.00 za pol leta; $4.50 za 3 mesece
Petkova izdaja $3.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:
$12.00 per year; $7.00 for 6 months; $4.00 for 3 months
Canada and Foreign Countries:
$14.00 per year; $8.00 for 6 months; $4.50 for 3 months
Friday edition $3.00 for one year

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio.

83 No. 52 Tues., March 15, 1960

Komu v korist?

V začetku meseca smo ponatisnili uvodnik, ki ga je prinesla AD pred skoro desetimi leti, v času, ko je bil njen glavni urednik (Editor in Chief) g. A. Šabec. Še na misel nam ni prišlo, da bi trdili, da ga je pisal on, hoteli smo le reči, da se je tedaj morda le strinjal z njim, ker njegove objave ni niti zavrnil, v kolikor je bilo to seveda v njegovi moči, niti se proti njej ogradil. Če se prav spominjamo, zaradi objave tistega uvodnika niti ni odstopil kot — glavni urednik lista. Zaradi jasnosti zapišemo, da je pod omenjenim uvodnikom podpis — Vili.

Omenjeni uvodnik je bil nekak zaključek dolgoletne debate med pristaši Titove "Osvobodilne fronte" in njenimi idejnimi ter dejanskimi nasprotniki. V njem so bila objavljena dejstva, ki so človeku z dobro voljo in željo priti do resnice, lahko posvetila v zmedo, ustvarjeno po titovski propagandi.

S ponatisom omenjenega uvodnika smo med drugim hoteli tudi poudariti, da je bila "velika debata" o titovstvu in titovski "Osvobodilni fronti" za ameriške in kanadske Slovence v bistvu končana že l. 1950, torej pet let po končani vojni in zmagoviti komunistični revoluciji v Jugoslaviji.

* * *

V zadnjih desetih letih se je ozračje med nami postopno že nekam umirilo. Novi in stari so se začeli mešati med seboj, stari nesporazumi in spori so začeli giniti in pojavilo se je upanje, da bo prišlo v nekaj letih med slovenskimi naseljenci v tej deželi do novega boljšega razumevanja, do konca ostrih medsebojnih prepirov in nestrpnosti, ki imajo svoj začetek v kulturnem boju doma, v Sloveniji, še v letih pred prvo svetovno vojno.

Vodniki takozvane "protifarške" gonje in njeni pristaši se naglo selijo v večnost, njihovi sinovi in hčere pa so se v smislu ameriškega sporočila navzeli strpnosti. Še nekaj let in izginila bosta med nami stara nestrpnost in zagrizeno sovraštvo! Tega razvoja ne more zaustaviti ali preprečiti nihče, pa naj se še tako ihtavo prizadeva in zaganja.

Slovenske moči v tej deželi pešajo. Starejši rod, ki je prišel sem pred prvo svetovno vojno naglo odmira. V nekaterih slovenskih naselbinah so vrzeli že tako močne, da jih ni več mogoče zamašiti. Da ni prišlo po drugi svetovni vojni sem nekaj tisoč novih slovenskih naseljencev, bi bilo danes na Senkleru komaj še slišati kako slovensko besedo! Tem novim se moramo zahvaliti, da sta slovenski naselbini pri Sv. Vidu in pri Mariji Vnebovzeti še tako trdni in da se tako uspešno upirata tujemu pritisku.

V času, ko naše narodne sile slabe, je potrebno, da jih združimo, je potrebno, da stopimo tesneje drug k drugemu in si sežemo prijateljsko v roke, če hočemo še obstati kako desetletje.

Prav je zapisala A. Krasna v "Glasu naroda" preteklega 8. marca, "da se nam v tej dobi našega naseljenskega življenja **nekako ne spodobi,** da bi skušali s kompeticijo te vrste (Misli na različno višino naročnine — op. ured.) uničevati nekaj, kar si je naš naseljenec ohranil dozdaj . . ."

Sejanje sporov, oživljanje starih nasprotstev potem, ko so bila že deset let pokopana, je za narodno skupnost vsekakor nekaj težjega od "nespodobnosti," ki jo omenja ga. Krasna.

* * *

Ko sem v zadnjih mesecih prebiral titovsko propagando med nami, sem se vedno znova vpraševal, čemu vse to, komu vse to v korist? Jasno in na prvi pogled vidno je, da to ne **more biti v korist ameriškemu slovenstvu!**

Že pozabljeno nasprotovanje in sovraštvo, oživljeno na novo, bo otežilo, če ne naravnost onemogočilo obstoj še onih nekaj društev, ki se jih je posrečilo z dolivom nove, sveže krvi ohraniti pri življenju. Nedavni dogodek pri enem teh društev nam to najlepše potrjuje.

Bo morda obnova "velike debate" o ozadju, vzrokih in ciljih "Osvobodilne fronte" petnajst let po vojni **koristila zmagi resnice?**

To je svet, ki mu je do resnice, že davno spoznal. O titovstvu in Titu je izšlo tekom teh 15 let na kupe knjig v najrazličnejših jezikih. V njih je celotno ozadje državljanske vojne v Jugoslaviji in njen potek tako podrobno in jasno razložen, da ga lahko razume tudi poslednji "hlapčič trde glave."

Strokovnjakom se je kljub vsej spretnosti komunistične propagande posrečilo izluščiti resnico. To na kraju niti ni bilo tako težko, ker so jim pri tem delu titovci sami pomagali z razkrivanjem "ciljev osvobodilne borbe."

Cilje je najlažje ugotoviti po doseženih uspehih. Med "pridobitvami osvobodilne vojne" navajajo titovci vedno uvedbo komunistične oblasti in komunističnega (socialističnega) družabnega reda, pa že dolgo ne več izgon Nemcev in Italijanov iz dežele.

V letih po vojni so titovci ponovno prijeli ljudi, ker so bili proti "pridobitvam osvobodilne vojne," pa pri tem niso nikdar navajali, da se hočejo povezati z Nemci in Italijani, da bi znova zasedli Slovenijo, kazali so na nje le kot na nasprotnike — komunizma in komunističnih oblasti!

Slovenstvu v Ameriki in spoznavanju resnice novo poveličevanje titovske "'osvobodilne borbe" ne služi. Ne verjamemo, da bi jih bilo kaj več med nami, ki bi mislili, da služi to naši novi domovini in njenemu načinu življenja!

Komu torej služi, komu je v korist? To nas zanima!

BESEDA IZ NARODA

Še vedno v prijetnem spominu

Clevland, O. — Rojstni dan pokojnega škofa Rožmana je nam vsem v prijetnem spominu. Koliko člankov je bilo že napisanih po raznih listih in brošurah širom Amerike in Evrope. Vsi imajo pokojnega vladiko v najlepšem spominu, vsi lepo pišejo o njem, kajti pokojnik je bil res dober in prijazen mož do vsakega.

Škof Rožman je bil celih deset let gost naše fare sv. Lovrenca, zato smo ga župljani dobro poznali, ga ljubili in spoštovali. Prevzvišenega sem prvič videl leta 1938. Naš župnik, monsignor John Oman so bili takrat na obisku v stari domovini, od koder so mi pisali, da pripeljejo s seboj v Ameriko ljubljanskega škofa dr. Gregorija Rožmana, kateri bo imel v naši fari sveti misijon. Tako se je tudi zgodilo.

Ker sem bil takrat mestni odbornik in cerkveni mož, je bila meni dana čast, da sem prvi pozdravil visokega gosta, ki je prišel v našo newburško naselbino. Tekom njegovega zadnjega desetletnega bivanja v naši fari, se je škof Rožman velikokrat pogovarjal z našimi rojaki in tudi z drugimi ljudmi iz raznih krajev, ki so ga prišli obiskat. Imel je zelo veliko skrbi, saj so bili njegovi duhovniki razstreseni po vsej Ameriki in po drugih svobodnih deželah. Zato je moral veliko pisati, saj sem ga videl skoro vsak dan, ko je nesel pisma v poštni nabiralnik poleg moje hiše. Če sem bil kje v bližini, je blagi pokojnik vedno prišel k meni, da sva se kaj pogovorila. Enkrat sva se srečala na cesti, že od daleč se mi je smejal in mi ponudil obe roki, eno v pozdrav, drugo, da poljubim škofovski prstan. Enkrat pa me je obiskal na domu. Dolgo smo se pogovarjali o starem kraju, posebno o krajih okoli Žužemberka, kjer je doma moja žena in kateri so bili škofu znani. V mojem rojstnem kraju blizu Sežane na Primorskem, pa pokojni škof še nikdar ni bil.

Ko smo imeli v Clevelandu še zvezo Sv. Imena, skupno iz štirih slovenskih fara, je bil pokojni škof vedno navzoč na seji, katera se je vršila pri fari sv. Lovrenca. Njegovi govori so napravili globok vtis na vse navzoče. Dvakrat je škof Rožman vodil duhovne vaje za može in fante v Domu duhovnih vaj na Lake Shore Blvd.

Moja hčerka pa se najbolj spominja svojega poročnega dne, ko je prišel škof Rožman na poročno slavje v Slovenski narodni dom, v družbi č. g. msgr. Omana ter č. g. Julija Slapšaka. Ob tej priliki je imel zelo lep govor.

Res, pokojni škof je bil povsod priljubljen in vsem nam je zelo žal, da nas je zapustil. Pa ker je Bog tako odločil, naj bo po božji volji, mi pa imamo enega priprošnjika več v nebesih, ki prosi za nas. Ne pozabimo njegovih zadnjih besed: "Molite za tiste, ki so nas preganjali in so nas želeli uničiti in molite za tiste, ki nam hudo žele." Iz vsem je odpustil v želji, da bi se spreobrnili. In tako je njegova duša odšla čista v sveto nebo. Spominjajmo se ga v naših molitvah in njegova slika naj visi v vsaki hiši na vidnem mestu, da ga imamo vedno pred očmi. V težavah se zatekajmo k njemu za pomoč. Njegova dela, to je Slovensko semenišče v Argentini, pa gmotno podpirajmo in pošiljajmo njegovemu tajniku: Rev. Julij Slapšak, 3547 E. 81. St. Cleveland 5, Ohio.

To so moji prijetni spomini na pokojnega škofa Rožmana, katere bom ohranil v svojem srcu, dokler bom živ!

Anton Meljač.

—o—

Slovensko romanje na evharistični kongres v Nuenchenu 31. julija do 7. avgusta 1960.

Cleveland, O. — Največja verska prireditev v Evropi bo letos prav gotovo mednarodni Evharistični kongres. Dolgo časa se že vsa katoliška Nemčija pripravlja, da z vso slovesnostjo počasti evharističnega Boga. Ves prvi teden v avgustu bodo trajale slovesnosti, ki se bodo zaključile v nedeljo 7. avgusta. Kakšen bo točen spored vseh prireditev, bo gotovo še objavljeno, toda iz preteklosti vemo, da se za take prilike res vsakdo kar najbolj potrudi. Zato smo prepričani, da Nemčija prav gotovo ne bo hotela zaostajati za drugimi državami v zunanjem sijaju.

Pred vojno so šle iz Slovenije na vsak mednarodni Evharistični kongres (ki se obhaja samo vsako četrto leto) cele skupine romarjev. Zaradi razmer v Jugoslaviji sedaj na žalost tega ne morejo storiti, pač pa bodo na kongres prihitele skupine slovenskih romarjev iz Avstrije, Italije, Francije, Belgije in Nemčije. Prav je torej, da se tem skupinam pridruži tudi slovenska romarska skupina iz Amerike in Kanade. Zato vas prav iskreno vabim, da se pridružite tej skupini. Prav zato, da bi se čim več Slovencev lahko udeležilo tega romanja na Evharistični kongres, so dane velike olajšave v plačevanju.

Da bi bilo romanje čim bolj zanimivo, se bomo ustavili tudi v Fatimi, Lurdu in v Rimu, kjer bo poskrbljeno za avdijenco pri sv. očetu. Povzpeli se bomo tudi v sredo alpskih hribov in obiskali Mater Božjo na Svetih Višarjah.

Poleg teh romarskih krajev, se bomo ustavili tudi v Španiji. Španija je bila v srednjem veku ena največjih pomorskih sil na svetu. Pod špansko krono je spadala vsa Srednja in Južna Amerika (razen Brazilije). Od tod so pritekala v Španijo bajna bogastva. Zato ni nič čudnega, da so španski kralji tudi podvzeli velika dela. Med te spada tudi El Escorial, ki ga nekateri imenujejo "osmo čudo sveta." Tako bomo imeli priliko vsaj malo se seznaniti z zelo bogato špansko kulturo, ki je nam Slovencem za žalost zelo malo poznana.

Cena celotnega potovanja je $799.00. Olajšave so sledeče: $275.00 ob priglasitvi (ali vsaj do 30. junija), ostalo na mesečne obroke; ali pa $100.00 ob priglasitvi in ostalo na mesečne obroke. Za vse informacije glede romanja se obrnite na potniško pisarno Avgust Kollandar, 6419 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio.

Jošt Martelanc.

Jože Selan 75 letnik

Lemont, Ill. — Kdo je Jože Selan? Dober slovenski in katoliški mož. To ste dve lastnosti, ki zaslužita vse priznanje.

Rojen je bil v Dobrunjah fare Sostro pri Ljubljani. Luč sveta je zagledal 15. marca 1885 in sicer pri Mežnarju. Tako se je reklo pri Selanovih po domače. Ime pa je povedalo tudi res to, kar so pri Selanovih bili: opravljali so namreč mežnarijo pri podružni cerkvi sv. Urha.

Kot 24 letni fant se je poročil s Francko Rožnikovo, ki je bila doma v isti vasi, v Dobrunjah. Ko je hodil vasovat, mu je bilo treba prehoditi komaj kakih 200 metrov, tako si je komaj malo čeveljčke orosil.

S Francko sta se poročila v Sostrem 8. februarja 1909. Žena še živi in je samo par let mlajša od njega. Lansko leto sta obhajala zlato poroko. Bila je smešna zlata poroka: Nevesta je bila doma v Dobrunjah, zlati ženin pa v mrzli So. Dakoti. Doma je bila peta maša in pri Janezu v Zeeland, So. Dakota je bila veta maša. Oba sta prejela sv. obhajilo med sv. mašo kot pred 50. leti in le Bog je oba zlatoporočenca zvezal, ki je povsod ob istem času pričujoč. Zlasti ženin Jože pripoveduje, da se je fajn za tisti dan napucal, oblekel najlepšo obleko, pod vratom je imel metuljčka. Pripravljeno je bilo dobro kosilo v So. Dakoti, domov pa je tudi toliko poslal, da so si lahko kaj privoščili.

V zakonu sta imela Jože in Francka sedem otrok: tri hčerke še živijo doma in so vse poročene; vse štiri sinove pa mu je vzela komunistična revolucija. Eden je padel doma med vojno, trije pa so bili poslani nazaj in so bili kruto pomorjeni. To je velika skeleča rana na srcu matere in na srcu očeta. Toda bridkost ncsita vdana v voljo božjo. Mož in žena sta seveda vedno v pismenem stiku in obema je kar dolg čas, če vsaj vsak mesec enkrat ne pride pismo od obeh.

Jože je zdaj že skoraj eno leto v Lemontu pri Mariji Pomagaj in še kar korajžno stopa okrog. Zelo rad bere: Naročeno ima Ameriško Domovino in je nervozen, če se številka kje malo zamudi. "Tako rekoč! Kaj danes ni Domovine? "vprašuje. Ob Novem letu ima prvo skrb, da poravna naročnino. "Podpora časopisu je naša naročnina!" pravi. "Časopis mora kupiti pa-

(Dalje na 3. strani)

K sodobnim svetovnim problemom

Tehtna beseda današnjim Nemcem

O nemškem vprašanju razpravlja ves vesoljni svet. Mišljenja pa so zelo različna. Pred dnevi je prof. Alan J. P. Taylor, ki predava na oxfordski univerzi novejšo zgodovino in velja na Angleškem za najboljšega poznavalca nemških vprašanj, naslovil Nemcem in ostalemu svetu zelo zanimivo in poučno pismo, ki postavlja po našem mnenju nemško vprašanje v okvir realistične politike. Tudi med nami se morda vprašanje nemškega problema različno tolmači, zato ne bo odveč, če naše čitatelje seznanimo z vsebino Taylorjevih misli.

*

Politična bodočnost Nemčije je odvisna od sedanjega svetovnega položaja in njegovega razvoja, ne pa od tega, kar se je dogajalo v preteklosti.

Druga svetovna vojna je končala pred petnajstimi leti, tako vsaj zadevo ocenjujemo mi, na Angleškem. Mi nismo zainteresirani na tem, da bi morali Nemci še danes plačevati zato, ker so to svetovno vojno pričeli. Prav tako pa nismo prepričani, da bi bila potrebna revizija posledic te vojne. Večina mojih rojakov sprejema razmere takšne, kot so sedaj. Sprašujemo se samo, kako bi bilo mogoče te razmere tako izboljšati, da bi bilo življenje ljudi, posebno tistih v vzhodni Evropi, znosnejše. Morda bi Nemcem pri določevanju njihove bodoče politike ustregel, če bi jim razložil, kako gledam na evropski položaj kot posameznik, ne da bi si pri tem prilaščal pravico, da s tem izražam "britansko mnenje".

Na Angleškem ni nobenega sovraštva proti Nemcem, nič tistega občutja, ki se je pri nas razpaslo po prvi svetovni vojni; gotovo je tudi, da ni med nami zahtev, po katerih bi morali Nemčijo ali Nemce "kaznovati" zaradi davno preteklih dogodkov. Nihče v Angliji Nemcem ne zavida njihove sedanje blaginje. Vsekakor pa je za nas življenjsko važna politična svoboda: demokratična vladavina, pravično sodstvo in jamstvo, da ni mogoče nikogar preganjati zaradi izražanja lastnega mnenja. Če bi šlo po našem, bi tako politično svobodo z največjim zadoščenjem radi raztegnili na vse evropske narode — in prav gotovo tudi na Vzhodno Nemčijo. Na drugi strani pa bi Nemci ne smeli ravnati tako, kot da je politična svoboda važna samo za Vzhodno Nemčijo. Mi se z vsemi silami potegujemo za to, da bi bile tudi druge dežele, posebno Poljska in Češkoslovaška deležne popolne politične svobode. Končno sta to dve državi, s katerima smo bili med vojno povezani. Če Nemci govorijo o Vzhodni Nemčiji in pri tem pozabljajo na Poljsko in Češkoslovaško, so take njihove besede sumljivo podobne nacističnim geslom o plemenski premoči "gosposkih ljudi". V resnici ne bomo mogli nikdar verjeti, da so Nemci na strani svobode, dokler jasno in nedvoumno ne dokažejo, da sta jim usoda Poljske in Češkoslovaške prav tako pri srcu kot usoda Vzhodne Nemčije. V tem trenutku pa se nam resno dozdeva, ko da bi Nemci hoteli izriniti Ruse iz Vzhodne Nemčije samo zato, da bi si zgradili ponovno močno nemško državo, in ne zato, da bi ljudi v Vzhodni Nemčiji osvobodili komunizma.

Naše simpatije veljajo ljudem, ne državam ali tradicijam. Ob koncu druge svetovne vojne so nemški prebivalci Češkoslovaške in področij, ki spadajo danes k Poljski (državnopravno so ta področja samo pod upravo Poljske republike) bodisi bežali ali pa so bili izgnani. Ta izgon je lahko moralno upravičen, ali pa tudi ne. Na vsak način se je ta preselitev izvršila, je torej dovršeno dejstvo in konec. Niti en sam Anglež ne misli, da bi bilo treba sedaj sulico obrniti. Poljake in Čehe spet pregnati s teh področij in tam na novo naseliti Nemce. Nemci bi se morali čuvati postavljanja takih moralnih zahtev v teh vprašanjih; kajti če bi kaj takega počeli, bi se sami postavili pod zelo težko moralno obtožbo. Mi se bomo nad temi izgoni zgražali, če Nemci prikličejo spet k življenju pet milijonov v plinskih celicah pomorjenih Židov in Slovanov — prej ne. V trenutku ko Nemci razširjajo svoje skrbi za sedanjo Vzhodno Nemčijo v zahtevo po današnjih poljskih in češkoslovaških področjih, postajajo njihovi klici o svobodi hudo sumljivi.

Izgleda, ko da bi Nemci radi izvedli nova preseljevanja, ki bi kaj lahko privedla do novega konflikta in s tem v novo svetovno vojno. Kar se je zgodilo leta 1945, je danes zgodovinska preteklost. Mislimo, da se je treba s tem dejstvom pomiriti. Končno pa so se stvari — kakor so se razvijale — tudi najboljše razvozljale. Vsekakor mnogo bolje — tudi za Nemce —, kot če bi jih ne pregnali in bi morali sedaj živeti pod češko, oziroma poljsko oblastjo.

Vprašanje bivših nemških področij nakazuje še eno torišče: če razmišljamo, kako bi sedanji nemški položaj izboljšali v nemško korist, potem se moramo vprašati: kje bo to končalo? Saj smo vse to že enkrat doživeli. Med obema vojnama smo Nemcem vse mogoče dovoljevali in za vsako popustljivostjo je sledila nova zahteva. Odpovedali smo se reparacijam. Dovolili smo Nemčiji ponovno oboroženje. Pomirili smo se priključitvijo Avstrije. Celo sami smo pomagali, da so Nemci Čehom pobrali področja, ki nikdar niso bila njihova. In kaj smo imeli od tega? Samo nove zahteve, ki so jih Nemci uveljavljali najprej z grožnjo vojne in končno z orožjem. Ali naj se ti časi povrnejo? Vzemimo da bi Vzhodna Nemčija dobila večje politične svoboščine — ali bodo potem Nemci zahtevali zedinjenje? Razumljivo je, da bi sleherni Nemec na tako vprašanje odgovoril: da! Če bi bilo zedinjenje izvršeno, ali bi potem zahtevali odpravo meje s Poljsko? Mislim, da bi se to zgodilo. In le malo bi bilo Nemcev, ki bi bili zadovoljni, preden ne bi Reich dosegel svojih meja vsaj iz leta 1937 — in tudi celo s tem bi se za dolgo ne zadovoljevali. Spet bi zahtevali Avstrijo, nato češkoslovaška ozemlja, Gdansk in koridor, potem Alzacijo in Loreno ter končno še Ukrajino. Zakaj naj bi torej spet sami sprožili verigo popuščanj, ki ne bi imela konca?

Mislim, da sem svoje stališče povsem osvetlil. Dokler Nemci ne zahtevajo drugega kot svobodo, da lahko živijo v blaginji in neodvisnosti v notranjosti današnjih nemških meja, bodo gotovo uživali vse naše simpatije. Mi pa ne bomo nikoli podpirali nasilnih sprememb teh meja, nasprotno, mi se bomo takemu nasilju uprli. Pod takimi okoliščinami ni moja zadeva, Nemcem deliti lekcije, ali, če si zares želijo miru, potem morajo — po mojem — za dolgo dobo v praksi dokazati, da jim gre res samo za svobodo in blaginjo lastnega naroda.

Enkrat za vselej je treba prenehati v Zahodni Nemčiji s kampanjo po tako imenovanih sudetskih deželah ali mestih, ki se danes imenujejo Szczecin ali Wroslaw. Na ta imena se bodo morali tudi Nemci privaditi, ki še vedno radi govorijo o Stettinu in Breslavu. Verjetno je, da bomo potem dobili nekega dne nekomunistično Vzhodno nemško državo v konfederaciji z Zahodno Nemčijo.

Če bo tako stanje trajalo nekaj časa in bodo Nemci dokazali, da so s tem zadovoljni, potem bo tudi zrahljano združena Nemčija mogoča ob meji Odra-Nisa. To je najskrajnejše, v kar Nemci lahko upajo, da imajo pravico. To pa lahko postane resnično samo, če bodo Nemci v praksi dokazali, da njihove zahteve ne gredo dalje in da dalje tudi ne bodo šle.

Meja Odra-Nisa, ki jo bo morala Nemčija izrečno priznati, bo Nemcem prinesla nemški mir in svobodo, Poljake in Čehe pa bo sprostila skrbi in bojazni pred nemško ekspanzivnostjo. Tak bi bil resnično najboljši razvoj za vso Evropo. Resno pa se bojim, da do tega ne pride. Bojim se, da če nekega dne spet pričnemo s popustljivostjo Nemcem, se bodo njihove zahteve zgrnile nad Evropo kot plaz, ki ga nihče ne bo ustavil, in tretja svetovna vojna nas bo zopet postavila na drugo stran.

Ker pa želim, da bi obe deželi ohranili mir in postali celo prijateljski, priporočam Nemcem: potolažite se z obstojem Vzhodno nemške države v upanju, da se bo nekega dne rešila komunističnega jarma, priznajte pa mejo Odra-Nisa kot koristno ureditev. Če tega nočete, potem bo izbruhnila tretja svetovna vojna, ki nam bo vsem prizadejala neizmerno gorja in v kateri vi ne boste ničesar pridobili.

(Po "Demokraciji")

KANADSKA
AMERIŠKA DOMOVINA
AMERICAN HOME
FOR Freedom AND Justice...
AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY
SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

Iz slovenskega Toronta

"Slovenci in kristjani smo"

Razveseljivo je dejstvo, da so se začeli po časopisju oglašati "Najnovejši." Še bolj razveseljivo je drugo dejstvo, da se je mnogo teh najnovejših takoj ali kmalu po prihodu v Kanado harmonično vključilo v pozitivno delo bodisi poklicno bodisi društveno. Manj razveseljivo pa je dejstvo, da jih še tako mnogo tava okoli pogosto menjajoč svoje delo in tehtajoč miselnost raznih slovenskih pokretov. Ni čuda, da se pri tem tavanju tako mnogi ujamejo v nastavljene rdeče mreže.

Nobenega dvoma ni, da s prihajanjem najnovejših in z njihovim vživljanjem v dane razmere nastajajo problemi, ki so osebnega značaja in problemi, ki zadevajo celo skupnost. Vendar so pa problemi zato, da jih rešujemo z razumevanjem eni kot drugi. Naj bi temu reševanju služil tudi pričujoči članek, ki bi mu na začetek postavil nekaj misli iz oporoke pokojnega škofa dr. Gregorija Rožmana, ki jih je zapisal v svojem pismu za leto 1960. Svoje misli je navezal na pozic sv. očeta Janeza XXIII.

"Vsi naj mislijo ne na to, kar ljudi loči in razdvaja, marveč kar jih more družiti in vezati." Škofova želja je bila, da bi to veljalo tudi za nas slovenske izseljence. "Slovenci smo in kristjani. V teh dveh točkah smo eno . . ." "V tem je moč, da vzdržimo v nelahkem naporu dobiti trdna tla za razvoj in rast v tujini . . ." "Držite skupaj!" "Glejmo na to, kar nas druži, v čemer smo edini, močnejši bomo in bolj odporni."

Naš škof je bil videc. Naprej je videl, da rdeče brezboštvo ponovno prehaja v napad, in nam je zopet ob pravem času povedal, naj strnemo svoje vrste.

Če naj bo njegov duh med nami živ, potem njegova oporoka ne sme ostati mrtva črka na papirju.

Ko so pred deset in več leti prihajali v Kanado prvi Slovenci, žrtve komunistične revolucije v domovini, niso našli tukaj ne rožnatih ne nerožnatih razmer ter niti sledu o kaki slovenski skupnosti. Ni bilo ne dvorane ne cerkve ne društev ne organizirane dobrodelnosti. Pa niso tožili, niso bili razočarani, niso tavali okoli niti nasedali krivim prerokom. Zavihali so rokave in so šli na delo s skupnimi močmi v zavesti, da so Sloveici in kristjani. Ustvarjali so skupnost na krščanski podlagi, prežeto s čistim slovenskim duhom. Niso se vrgli v delo, ker bi jim to velevala kaka politična stranka ali skupinska zagrizenost. Hoteli so ustvariti domovino v malem ali če rečem z besedami "Najnovejšega z d r a v o vsenarodno skupnost."

Komu so jo gradili? Sebi, svojim potomcem, pa tudi tistim, ki prihajajo med nas po desetih letih "totalitarističnega dresiranja" in tudi njim, ki bodo še prihajali.

Bili so ti pionirji slovenstva v Kanadi in jim prav gotovo veljajo besede iz oporoke pokojnega škofa: "V tem je moč, da vzdržimo v nelahkem naporu dobiti trdna tla za razvoj in rast v tujini."

Naloga teh pionirjev pa še ni opravljena. Razmere jim narekujejo, da z eno roko gradijo zdravo skupnost naprej, z drugo pa že dograjeno varujejo in branijo. Kjer je pa treba istočasno graditi in se braniti, nastane nevarnost, da potrebno širokogrudnost zamenja ozkosrčnost, da namesto odpuščanja nastane zamera in da nastane pomanjkanje razumevanja. Vendar pa ne smemo preslišati besed pokojnega škofa "Glejmo na to, kar nas druži, v čemer smo edini, močnejši bomo in bolj odporni" in — dodal bi še — razkrajajoče delovanje tovariša konzula ne bo želo uspehov.

Tudi obramba je potrebna. Ne bi bilo namreč modro, da bi ti pionirji, ki so toliko žrtvovali za zgradnjo slov. katoliške skupnosti v Torontu, sedaj dopustili da bi jim kdor-koli, bodisi z desne ali z leve prihajal omalovaževat njihovo delo ali razdirat in razkopavat, kar je bilo s tolikim trudom pridobljeno.

"Slovenci smo in kristjani." Kdor je v teh točkah jasnih misli, bo lahko dobil pot povratka. Z veseljem bo sprejet, če se vrača z dobrim namenom.

Slovenska katoliška skupnost v Torontu je široka in svobodoljubna. V njej so dobrodošli tudi tisti, ki jim je "ljudska oblast ubila vsakršne ideale in jih okradla vseh duhovnih vrednot." V tej skupnosti morejo mladi priseljenci najti vse možnosti, da se obdržijo kot kulturni ljudje in so jim podani vsi pogoji, da se zavedo svojega osebnega poslanstva. Mnogo jih je še med njimi, ki so se organsko vključili v to skupnost, ki v njej živijo in uspešno opravljajo svoje delo. Prenehali so s tavanjem in iskanjem. Kdor ve kaj išče, bo tudi vedel, kje iskati in bo tudi našel. V-R.

S. K. A. S. Toronto

S. K. A. S. Toronto je imel zadnje dni februarja svoj redni sestanek. Člani in prijatelji visokošolci so prišli skupaj v prostorih "Catholic Information Centre" na Bathurst Street. Kljub izredno slabemu vremenu je bila udeležba kar zadovoljiva. Predaval je predsednik C. I. C. Rev. Fr. Stone. Prikazal je razvoj katoličtva v Kanadi in nakazal možnosti delovanja za katoliške izobražence. Por.

Delo, napredek in duhovna rast Društva N. I. Jezusovega v Torontu

Marsikateri duhovniki so se že izrazili, da ne more župnija obstajati ali da ne more vsaj uspešno delati, če ne delujejo v njej požrtvovalne sestre — redovnice.

Isto bi veljalo na drugi strani tudi za društvo N. I. Jezusovega. Težko je opisati, kaj vse je v svojih 11 letih obstoja to društvo doprineslo dobrega za razvoj in duhovno rast župnije Marije Pomagaj v Torontu. Z neznatnega števila članov je zraslo v teku enega desetletja v močno organizacijo, ki šteje za naše razmere kar lepo število. V prvih letih obstoja je društvo delovalo na vseh možnih področjih, v zadnjih letih pa se je omejilo le na duhovno rast svojega članstva. S tem pa ni rečeno, da je delavnost padla. Še vedno sodelujejo skoraj vsi člani v akcijah. Omembe vredna je predvsem vsakoletna kampanja za katoliški tisk v februarju. Kakor sem slišal posameznike, ki so sodelovali v akciji, je letošnja kampanja še posebno dobro uspela. Kako težke so take akcije, si more predstavljati samo tisti, ki v njih sodeluje; kajti naletiš na težave in nevšečnosti, ki si jih poprej ne moreš predstavljati.

Kaj pa o duhovni rasti članstva? V zadnjih mesecih je opažati, da so se člani začeli marljiveje udeleževati svojih rednih mesečnih sestankov. K temu verjetno pripomorejo nadvse dobro pripravljena predavanja, v katera vložе požrtvovalni predavatelji ogromno dela. Predavanja so poučna, zanimiva in seveda tudi na višini, da jih vsi poslušalci od preprostega pa do najbolj izobraženega člana z lahkoto razumejo.

V zadnjih dveh mesecih smo slišali predavanje g. dr. V. Antolina — O tisku — ter preč. g. F. Sodja — O Marijini legiji. Obe predavanji sta vzbudili pri poslušalci pozornost, ki se je odražala v bogati diskusiji, in ki se jo je udeležilo veliko število članov.

In kaj za bodočnost? Kakor se že sedaj vidi, društvo N. I. Jezusovega bo ostalo, se množilo ter duhovno napredovalo. Želja odbora pa je, da ne bi bilo očeta ali fanta v Torontu, ki se društvu ne bi pridružil!

Tajnik društva N. I. J.,
Krapež Mirko.

—o—

JOŽE SELAN 75 LETNIK

(Nadaljevanje z 2. strani)

pir in stroje, pa delavce mora plačati! "Domovino ima plačano do 31. januarja 1961, pa bi imel gotovo do 32. jan. če bi imel mesec toliko dni. Še to pravi, da ima časopis v prestopnem letu izgubo, ko mora izdati eno številko več. — Za Mohorjevo družbo me je kar priganjal: "Kdaj boste pobirali naročnino?" Pa vedno malo namakne za tiskarno v Celovcu.

Večkrat se z Jožetom pogovarjava. Mu je kar dolg čas, če me dalje ni blizu. Zadnjič enkrat mi je rekel: "Veste, na stara leta se pa še ženske poboljšajo!" Pa sem odvrnil: "Kako mislite, Jože?" Veste, ko sem bil še doma in še bolj mlad, sem včasih šel v gostilno in sem si ga naročil kakšen "štucelj." In ko sem prišel domov, pa je rekla žena: "Jože, le privošči si ga!" In jaz bi ne povedal čiste resnice, če bi rekel, da Jože v tem svoje žene ne uboga.

Zadnjič enkrat mu je bilo pa hudo in mu je za nekaj časa kar sapo zaprlo. Zapel sem mu namreč ono žalostno, žalostno pesem: "Tam na onem sveti ne bo več vinca v kleti. Tam suša bo! "Zresnil se je, zamislil in rekel: "Kaj res? Na to pa še nisem mislil. Pa bomo že kako prestali in se navadili!"

Jože! Kolkor kapljic, tolko let, Bog vam daj na svet živet! Po smrti pa sedež prav blizu nebeškega soda veselja.

Lemontski poročevalec.

—o—

KRIŽEM PO KANADI

Minister za javna dela Walker je dejal, da bodo imeli pri delitvi posojil za gradnjo novih domov prednost oni, katerih letni zaslužek je izpod $5,000. Letos bo dala zvezna vlada za gradnje hiš in domov nekako polovico tega, kar je bilo v te namene na razpolago lani. Lani je bil v ta namen izdanega 340 milijonov.

*

Ministrski predsednik Diefenbaker je dejal, da utegne sklicati za jesen posebno zasedanje parlamenta, če ne bo ta tekom sedanjega zasedanja rešil vseh važnih predlogov.

*

Kanada pretresa znova vprašanje, ali naj se pridruži Zvezi ameriških držav ali ne. V tej zvezi so povezane Združene države z državami. Latinske Amerike. Zunanji minister Green je dejal, dapostaja Latinska Amerika vedno važnejša v mednarodni politiki in gospodarstvu in da zato morda le ne bilo napak vzpostaviti z njo tesnejših vezi.

*

Zdravnik dr. W. H. Hills, ki skrbi za zdravje v torontskih ječah, je povedal, da je bilo med 120 ženskami, ki so bile tekom zadnjega pol leta prijete zaradi mamil, 11 mladoletnih, od 120 naj bi bilo najmanj 30 takih, ki so mamila začele uživati, ko jim je bilo komaj 17 let. Dr. Hill trdi, da je uživanje mamil posebno med mladostniki v zadnjih letih poraslo. Mlada dekleta se predajo najprej uživanju mamil, potem po prostituciji. Po zdravnikovih podatkih je le težko rešiti koga izmed njih, ki se je prelal uživanju mamil. Tako so na primer nedavno izpustili iz ječe 21 let staro žensko, ki je bila prijeta zaradi uživanja mamil. Še isto noč so jo prijeli znova, ker so našli pri njej mamila.

*

Lansko leto je znašal primanjkljaj v kanadski zunanji trgovinski bilanci $1,460,000,000, več kot kdajkoli v preteklosti. Kanadski izvoz je tekom lanskega leta res porastel za pet odstotkov, zato pa je porastel uvoz blaga iz tujine za kar 9 odstotkov. Nekateri se čudijo, kako je pri tem mogoče, da je kanadski dolar za nekaj višji v vrednosti od ameriškega tovariša. Odgovor je dosti enostaven — v Kanadi je na razpolago dosti ameriških dolarjev, ki prihajajo v deželo v obliki vedno novih investicij. Ne smemo pozabiti, da je od celotnega tujega kapitala v Kanadi, ki je trenutno cenjen na okoli 20 bilijonov dolarjev, 77 odstotkov ameriškega .

*

Ko so Sovjeti odprli pretekli teden razstavo svojega slikarstva v Montrealu, so bili kanadski umetnostni kritiki iznenadeni, da so imeli pred seboj samo propagandističen material namesto prave umetnosti. Pri tem jim je še sovjetski poslanik pridigal o večji vrdenosti socialističnega realizma nad 'modernimi formalisti, ki se oddaljujejo od življenjske stvarnosti." Razstava se bo kasneje preselila v Ottawo in Toronto.

*

V krogih zvezne vlade upajo, da bo Sovjetsija v smislu novega trgovinskega dogovora izvozila iz Kanade dvakrat več, kot pa bo k nam uvozila. Poleg vsega tega naj bi se Sovjetija obvezala kupiti vsako leto okoli 15,000,000 mernikov kanadske pšenice.

*

Zvezna vlada je pripravljena prispevati $20,000,000 za kritje stroškov za organizacijo svetovne razstave v Montrealu l. 1967, če bo v isti namen prispevala pokrajinska vlada $15,000,000, Montreal sam pa pa še $5,000,000. Kanada bi rada priredila tega leta svetovno razstavo, ker praznuje stoletnico obstoja kot neodvisen dominion v britski Skupnosti narodov.

*

Zvezni proračun za l. 1960-61 naj bi imel mal presežek. Tako vsaj trdijo finančni strokovnjaki zvezne vlade.

*

Vlada je izjavila, da ne misli spreminjati svojih načrtov glede narodne obrambe, ki bo predvidoma zgrajena okoli protiletalske rakete Bomarc, čeprav so se poskusi z njo zdaj sedemkrat po vrsti ponesrečili.

*

Letala Združenih držav bodo letošnje poletje bombardirala ledene gore ob Novi Foundlandiji, da bi tako zmanjšala nevarnost trčenja z ledenimi gorami na pomorskih progah preko Atlantika.

*

Parlament je odobril zakon, na temelju katerega bo pri prihodnjih volitvah vpisanih v volivne imenike okoli 50000 ,novih volivcev — Indijancev.

—o—

Ura za lenuhe

Medtem ko se sodobne tovarne ur trudijo na vse načine, da bi svoje proizvode kar najbolj prilagodile potrebam modernega človeka, ki mu je dragocen sleherni trenutek, so si nekdanji urarji na Vzhodu prizadevali, da bi ustregli tistim, ki jim ni čas pomenil tako rekoč ničesar. Take ure so kupovali bogati veleposestniki, ki so živeli od dela tisočev tlačanov in so hoteli imeti ure, ki bi jih spominjale na minevanje minut in dni le takrat, kadar bi bilo to njim všeč.

Tako so na Bližnjem vzhodu izdelovali "ure za lenuhe". Sto petdeset let staro uro te vrste so našli v neki hiši v kosovski vasi Kičići. Zdaj jo hrani mestni muzej v Kosovski Mitrovici. Razen te je na vsem svetu le še ena prav takšna ura. Imajo jo v carigrajskem muzeju.

Bogato okrašena "ura za lenuhe" oddaja v določenih časovnih presledkih prijetno melodijo, ki je dovolj tiha, da gospodarja ne moti v lenarjenju. Za razliko od drugih napove točen čas le takrat, kadar kdo potegne za verižico. Tako je lastnik tudi leže izvedel, koliko je ura, ne da bi mu bilo treba vstajati ali se ozirati po kazalcih.

—o—

Pa še kako!

"Ali srečaš kdaj Pavlo?"

"'Da, vidim jo precej pogosto."

"Pa je srečna v svojem mladem zakonu?"

"Tako je srečna, da mora v kino, če se hoče kdaj malo jokati!"

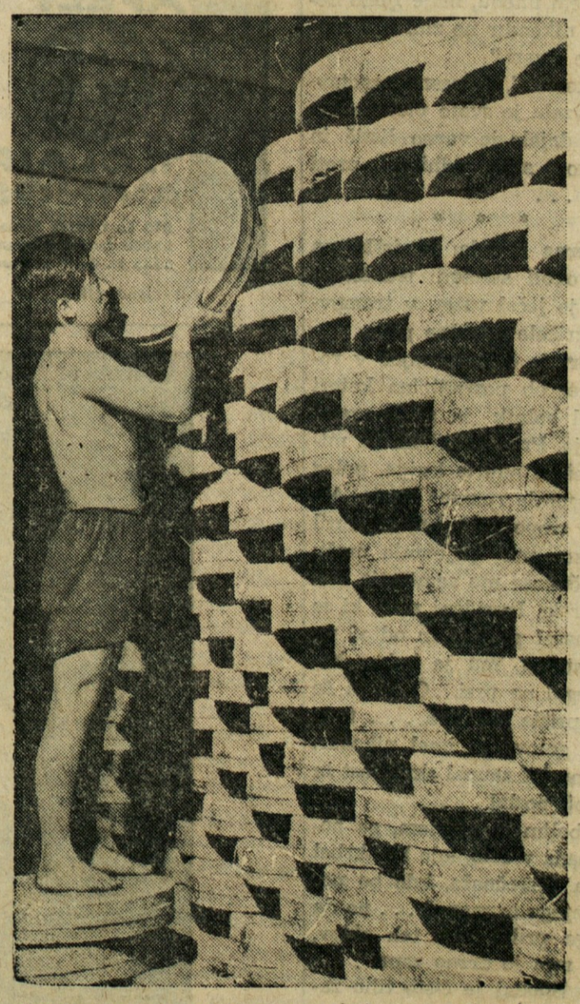

KRMILO ZA PRAŠIČE — V Taičungu na Formozi so stisnili fižol z nekaterimi primesmi v velike kolobarje, ki bodo služili za krmo prašičem. Na Formozi, oporišču Čangkajškove "nacionalne" kitajske vlade, živi okoli 10 milijonov ljudi. Na sliki vidimo delavca, ki sklada fižolove kolobarje.

Blaupunkt radio

Poznan Evropejcem kot najboljši radio na svetu, ker ima podaljšano skalo na kratke valove, potom katerih lahko slišite Evropo (v kolikor dovoljujejo to vremenske prilike). Ima 8 do 12 žarnic. 6 do 10 zvočnikov in stereofonični zvok. V njem je vdelan gramofon za 4 hitrosti in priključek za magnetofon.

PISALNI IN ŠIVALNI STROJI

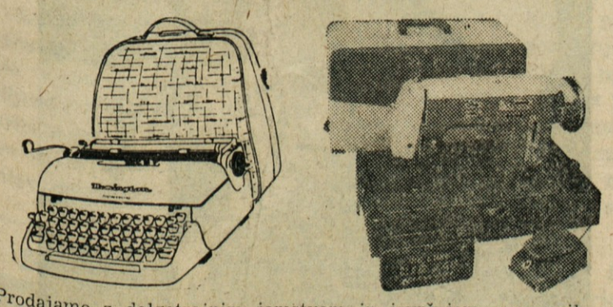

Prodajamo z dolgotrajnim jamstvom in izvršujemo popravila na vseh modelih. Na Vaš poklic pridemo v hišo neobvezno zaradi nakupa ali popravila. Pojasnila pošiljamo tudi po pošti. Obrnite se v svojem materinskem jeziku in to s polnim zaupanjem na tvrdko:

COMET
Radio, Typewriter and Sewing Machine Co.
555 St. Clair Ave. West, Toronto, Ont.
Tel. LE 5-7269

Se priporoča: M. Koledin.

(Prodajamo tudi Avsenikove in druge gramofonske plošče.)

HELP WANTED — FEMALE

ACCOUNTING CLERK

Processing customer statements. Experience in accounts payable preferred. Will use adding machine. Age to 45. Excellent company benefits, including free hospitalization and insurance. Apply in person.

GRAY DRUG STORE
2400 Superior Ave.
(54)

HELP WANTED MALE

TOOL GRINDER
CIRCULAR OR DOVETAIL TOOLS
VU 3-8800
(52)

TOOLMAKERS
JIG BORERS
GAGE MAKERS
First class, high hourly rates plus overtime, all the usual benefits.
TOOLS & GAGES, Inc.
3112 E. 63 St.
(Go E. 55 to Truscon)
(54)

Ženske dobijo delo

Delo za žensko

Išče se ženska za čiščenje v domu v Shaker Heights, 2 dni v tednu. Kličite HO 9-1358. (52)

MALI OGLASI

Naprodaj

V fari sv. Jerome, enodružinska pol-zidana hiša, 4 spalnice. 1½ kopalnice, 5 garaž, dodatna parcela. Prodaja lastnik. Kličite IV 1-1653. (55)

Hiša naprodaj

Nova dvodružinska zidana hiša z 2 spalnicama, blizu E. 185 St. Naraven les, garaža za 2 kare. Najboljša cena kjerkoli. AN 1-1398. Stavbenik. (54)

V najem

Dve opremljeni spalnici se oddasta dvema moškima na 1027 E. 61 St. v bližini sv. Vida. Nezaposlenim preskrbimo delo. Kličite HE 1-6671. —(52)

V najem

Oddajo se 4 sobe in kopalnica, spodaj, na E. 61 St., blizu Superior. Kličite HE 1-8533. (53)

Naprodaj

6-sobna zidana hiša naprodaj v Collinwoodski naselbini v fari Marije Vnebovzete. Blizu ljudske in katoliške šole in transportacije. Ogled samo po dogovoru. PO 1-4760. (53)

ZULICH
INSURANCE AGENCY
18115 Neff Rd. IV 1-4221
Cleveland 19, Ohio

HANDEL - MAZZETTI:

Junakinja iz Štajra

Iz vrta spodaj pihlja hladen veter, votlo in žalostno donijo Jeremijeve žalostinke iz cerkve . . . "Tako, sedaj sem gotova," naposled pravi Štefana, "sedaj grem še v cerkev pozdravit Zveličarja, potem grem precej domov." Kar je zunaj na stopnicah nekaj zahreščalo, — in pred Štefano stoji pater Ertelij; ves bled je in kar trese se, kaj mu neki je?

"Štefka," reče in jo prime za roko, "danes si bila že tako pridna, bi-li ne hotela napraviti še neke poti?"

"Seveda," je postrežljivo odgovorila. "Menda ne bo treba iti daleč?"

"Ne daleč, samo v Štajer. Gospod Albert —" oči so ji zaiskrile, ko je zrla starcu v obraz, starčeve pa so plašno gledale — "bi rad zdravil zoper kugo. Nihče ne sme tega vedeti, no, saj ti znaš molčati. "Štefana" — svoja bleda usta je nagnil k njenemu ušesu, "kužni bolnik je pri nas. Nihče za to ne ve in tudi vedeti ne sme. Gospod Albert mu streže."

Ko je starec govoril o kugi, je dvignila svojo belo roko in se je prekrižala, kakor se ljudje po navadi križajo, kadar se imenuje kuga; toda mahoma ji je omahnila roka, ko je starček rekel: "Gospod Albert mu streže"; vsa se je stresla in je zajecljala: "Za božjo voljo! Zakaj pa ravno on — da zboli in umrje! O, to je strašno."

"Sam tako hoče, in ti, ki ga dobro poznaš in si njegova učenka, boš to najboje umela. On ve, da bi ta človek, kužen vojak, če bi prišel v Štajer, pahnil vse mesto v nevarnost, zato se je žrtvoval za mesto in je nesrečneža vzel k sebi, izpolnjujoč Zveličarjevo besedo: "Kar ste storili najmanjšemu mojih bratov, ste meni storili."

"Da," je spoštljivo prikimala Štefana, ki se je še vedno močno tresla. "To je že res, pa grozno bi bilo, če bi umrl sveti mož . . . Kaj naj potem počno Štajerci . . . sirote bi bili brez očeta, . . . čaka ga še mnogo dela, kadar pride iz ječe."

"Ne bo umrl, Štefana, Štefka", jo je tolažil Ertelij. "Ne pozna strahu, ki odpira vrata kugi. Veš pa tudi, da zemsko življenje ni najvišje dobro . . . Albert se smatra za prah in pepel, in ti si se vendar pri njem učila."

"Res," je rekla deklica. "Pri njem sem se učila, toda premalo. Toda, prečastiti, kaj naj kupim v lekarni, tekla bom v mesto, da se kmalu vrnem, zakaj" — mokro so se ji svetile oči na pobledelem obrazu, "gotovo me gospod Albert in bolnik težko pričakujeta. Li naj kupim v lekarni samo zdravila zoper kugo, bi-li ne bilo modro, da zahtevam tudi vsakdanjih zdravil, da ne bo nihče slutil . . ."

Stari pater se je posmehljal: "Prav imaš. Vedno misliš dalje, kakor mi. Tu na lističu so zapisana zdravila zoper kugo, pripisal bom še nekaj navadnih vsakdanjih zdravil, da stvar ne bo sumljiva . . . Sedaj pa pojdi v božjem imenu, moje ljubo dete. Pa nikomur ne zini niti najmanjše stvari."

"Nikomur", je resno zagotavljala, vzela je svojo pleteno košarico, dejala je varno listič in je kakor srna odhitela proti Štajru . . .

* * *

Večerna zvezda je izšla na nebu, okoli starega jetniškega stolpa je ječal veter, v tramovju so kričale ponočne ptice.

Albert je čelo upirajoč v roko sedel ob postelji, na kateri je ječal bolnik in se je metal semintja. Pred menihom na mizi je ležala odprta knjga, poleg nje je gorela rumena sveča. Albert je srepo zrl v knjigo; čutil je, kako mu pojemajo moči; pred očmi so mu semtertja švigale strele. Izprideni zrak, ki se je razpasel po sobi in odtod po vsem stolpu, mu je kakor kamen legal na prsi. O da bi še danes prišla zdravila . . . toda Ertelij gotovo ni imel nikogar, da bi mu bil zaupal skrivnost in bi ga bil poslal . . .

Če zbolim in umrjem, ga boleče zbada v čelo, kdo bo skrbel za tega nesrečneža, kdo bo pokopal njega in mene? . . . ne da bi kuga prišla izza teh zidov, kamor sem jo drzno zaprl . . .

Čuj! Spodaj je čisto tiho zapel zvonček. Albertu je kakor popotniku, ki v puščavi zasliši žuborenje studenca. Plazi se k oknu, vse se vrti okoli njega v zadušljivem zraku. Pogleda skozi okno, toda nikogar ne vidi. Toda ko začne navijati vrv, čuti težo na vrvi. Tisočkrat bodi Bogu čast in hvala!"

"Glej, Florino," reče svojemu sostanovalcu, čegar ime je spoznal iz bledenja, "sedaj prihajajo zravila, sedaj bo pa kmalu bolje."

Že je obvisel koš ob križu v oknu, veselja ves tresoč ga je začel prazniti Albert. Opazil je, da je bilo vse fino in snažno položeno noter, vsak prašek, vsaka kroglica v pergament zavita, nič ni zmešanega, vse je v najlepšem redu, vse je lahko precej najti. V sredi leži v dveh pergamentih zdravilo zoper kugo — kraljevski bezoar!

"Mnogo dobrih stvari mi pošiljaš, oče Ertelij," pravi Albert poln vroče hvaležnosti. Nato je raztopil bezoar v vodi in ga je vlil bolnkiu v usta, nato je v medenini zažgal sandalov les in je vrgel v ogenj limonove lupine. Kmalu je močno zadišalo po sobi, smrad trohnobe se je jel umikati. Tudi večerni veter, kakor bi ga bil Bog poslal, je začel močneje pihati; ko je Albert spoznal, da piha od severozapada, je odprl vrata svoje sobe, tako da je prepih vso prepihal. Minula ga je teža v udih, glava mu je postala lažja; čutil je, da beži od njega bolezen, ki se ga je že hotela polotiti.

Zares, v pravem času je prišla pomoč. Zopet in zopet se je vroče zahvalil Bogu. Pa ni slutil, od kod je prišla pomoč.

* * *

Če prav se je Albert trudil na vso moč, da bi s protistrupi premagal strup, ki je razsajal v telesu ubogega tujca, slednjemu vendar-le ni hotelo biti bolje, nasprotno, od ure do ure je postajal slabši. Drugi dan je bilo telo že čez pokrito z bulami, ki so širile neznosen smrad. Tako žalostnih velikonočnih praznikov kakor letos Albert še ni doživel.

Koliko se je trudil pater Albert, da bi ustavil strašno bolezen! Z jesihom in limono je izpiral bolniku sežgane ustne, z vodo in vinom mu je vlival v usta srce okrepčujoča zdravila, z lastno roko mu je puščal kri — toda vse zaman, bolezen se je čedalje bolj hujšala . . . Na Veliko soboto zjutraj je spodaj v samostanski cerkvi veselo zaplamtela velikonočna sveča, orgle so zabučale, zvonovi so zadoneli in mogočno se je razlegala iz cerkve vesela "Aleluja" — zgoraj v stolpu je po težki, prečuti noči klečal Albert ob postelji svojega groznega bolnika. Groza ga je bilo in skoraj bi se ga bil polastil obup ob neznanskem rjovenju bolnika, ki je blaznel v strašnih bolečinah in trgal svojo odejo . . .

Prišla je Velikonočna nedelja, in vse se je radovalo v Gospodu. V Albertovo ječo gori v temnem stolpu ni hotel prisijati žarek radosti. Kužni bolnik je blaznel in besnel; čez modre ustne so se mu vsipale nesramnosti, da je Albertu skoraj srce zastajalo v prsih. Sedaj je nesrečnež preklinjal Boga in vse svetnike, sedaj je grozno psoval svojo priležnico; nato je zabodel kakega opata ali grofa, ki mu nista hotela dati kruha, slednjič je nekemu škofu postavil na streho rdečega petelina. Danielu v levnjaku pač ni bilo tako hudo med divjimi zvermi, kakor Albertu v tej strašni, zapuščeni ječi pri tem nesrečnem izvržku človeštva.

CHICAGO, ILL.

BUSINESS OPPORTUNITY

GIFT SHOP and VARIETY STORE — Alteration work. Established seven years. Owner will sacrifice on account of sickness. Call FOrest 9-8494. (53)

GRILL

Established good going business. Suitable for couple. Near everything. Living quarters in the rear. Priced to sell. AUstin 7-3550. (53)

REAL ESTATE FOR SALE

$15,000 Down

8-Apartment. Large 3-room, 2 yrs. old. Near Devon and Harlem. Owner will sell for $15,000 down. Will take back mortgage for balance. Income $12,300. Price $95,000.

Call Mr. Tracy

Baird & Warner

TAlcott 3-1855 or NEwcastle 1-1855
133 VINE AVE.
PARK RIDGE, ILL.
(52)

HOUSEHOLD HELP

HOUSEKEEPER — Middle aged. Must like children. Reliable. Own room. References. Stay. PRospect 8-6633. (53)

HOUSES FOR SALE SO. W.

964 West 19th Street
Poslopje, zidano, 2 nadstropja, trgovina in dva apartmenta, gorkota; velika garaža zadaj, klet in podstrešje; tkalnica vključena v ceni za $18,000. Naplačilo $1,800, drugo kot najemnina.

1626-1628 Blue Island
Zidano poslopje. 2 nadstropja in dvonadstropno zadaj; v dobrem stanju; dve trgovini, 2 apartmenta, parna gorkota, pripravno za majhno tovarno, razdeljevalca, prodajalca, popravljalnico, blizu Loop, kjer je velik promet. Cena $36,000. Naplačilo $4,000, drugo kot najemnina. Se lahko takoj vselite v trgovine ali stanovanja. Vabimo brokerje, da sodelujejo — za zameno, hipoteko ali kontrakt za naplačilo.

Kličite AL C. ROPA
1618 W. 18th St. Chicago 8, Ill.
Telefon podnevi: HAymarket 1-5500
Zvečer: CLearbrook 2-2066
(54)

Petinšestdeset let

nudi KSKJ ljubeznjivo bratsko pomoč svojim članom in članicam, vdovam in sirotam, v slučaju bolezni, nesreče ali smrti.

KRANJSKO KATOLIŠKA SLOVENSKA JEDNOTA

Najstarejša slovenska podporna organizacija v Ameriki

Premoženje: $12,500,000.00
Število certifikatov: 47,900

Če hočeš dobro sebi in svojim dragim, zavaruj se pri najboljši,, pošteni in nadsolventni podporni organizaciji —

KRANJSKO SLOVENSKI KATOLIŠKI JEDNOTI

kjer se lahko zavaruješ za smrtnino, razne poškodbe, operacije, proti bolezni in onemoglosti.

K. S. K. JEDNOTA sprejema pod svoje okrilje moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta.

K. S. K. JEDNOTA izdaja najmodernejše vrste certifikate za odrasle in mladino od $500.00 do $15,000.00.

K. S. K. JEDNOTA nudi tri načrte operacijskih podpor do vsote $400.00.

Ako še nisi član ali članica te mogočne in bogate katoliške podporne organizacije, potrudi se in pristopi takoj — bolje danes kot jutri!

STARŠI, VPIŠITE SVOJE OTROKE V KSKJ!

Za pojasnila o zavarovalnini vprašajte tajnike ali tajnice krajevnih društev KSKJ ali pa pišite na:

GLAVNI URAD

351-353 No. Chicago St. Joliet, Ill.

23. SEZONA

DUQUESNE UNIVERSITY TAMBURAŠI

WALTER W. KOLAR, direktor

v nedeljo, 3. aprila

v MUSIC HALL, ob 3. pop.

- Pesmi in plesi Južnih Slovanov
- Pristne narodne noše

Vstopnice naprodaj pri Burrows, 419 Euclid Ave.

Pod pokroviteljstvom
ZUMBERAK LODGE, 859 C.F.U.

SAVE SAFELY at 4% ANTICIPATED RATE

ST. CLAIR SAVINGS

813 East 185th Street
25000 Euclid Avenue
6235 St. Clair Avenue

Cleveland, Ohio

ČE SE SELITE

izpolnite ta odrezek in ga nam takoj pošljite. Ni potrebno, da nam pišete pismo. Naslove menjamo dvakrat tedensko. Navedba starega naslova je nujna.

AMERIŠKA DOMOVINA
6117 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio

Moj stari naslov: .....

.....

Moj novi naslov: .....

.....

MOJE IME: .....

PROSIMO, PIŠITE RAZLOČNO

MULLALLY FUNERAL HOME

ZRAČEVALNI SISTEM AMBULANČNA POSLUGA

POGREBI OD $200.00 NAPREJ

365 East 156th Street KEnmore 1-9411

GRDINA POGREBNI ZAVOD

1053 East 62 St. . . . 17002 Lakeshore Blvd.

Pokličite podnevi ali ponoči
HEnderson 1-2088 KEnmore 1-6300

Moderno podjetje — Zmerne cene

Za vaš pomembni dan!

Drage neveste!

Ena pomebnih predpriprav za najlepši dogodek življenja, je izbira poročnih vabil.

Oglasite se pri nas in oglejte si najnovejše, pravkar dospele vzorce vabil, naznanil, papirnatih prtičkov, kozarčnih podstavkov, vžigalic, na katerih je natiskano Vaše in njegovo ime.

Ogled je popolnoma neobvezen!

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio

HE 1-0628

V BLAG SPOMIN

DRUGE OBLETNICE, ODKAR JE UMRLA NAŠA DRAGA MATI IN STARA MATI

Josephine Maurič

katera se je za vedno poslovila od nas dne 15. marca 1958.

Smrt je kruta, smrt je strašna,
uniči up, razdre vezi,
ostane le bolest v srcu
in lep spomin na prošle dni.

ŽALUJOČI OSTALI:

JOHN MAURIČ, sin, SOPHIA PERSON in STEFFIE GRIČAR, hčeri. — Snaha, dva zeta, dva vnuka in tri vnukinje.

Cleveland, 15. marca 1960.

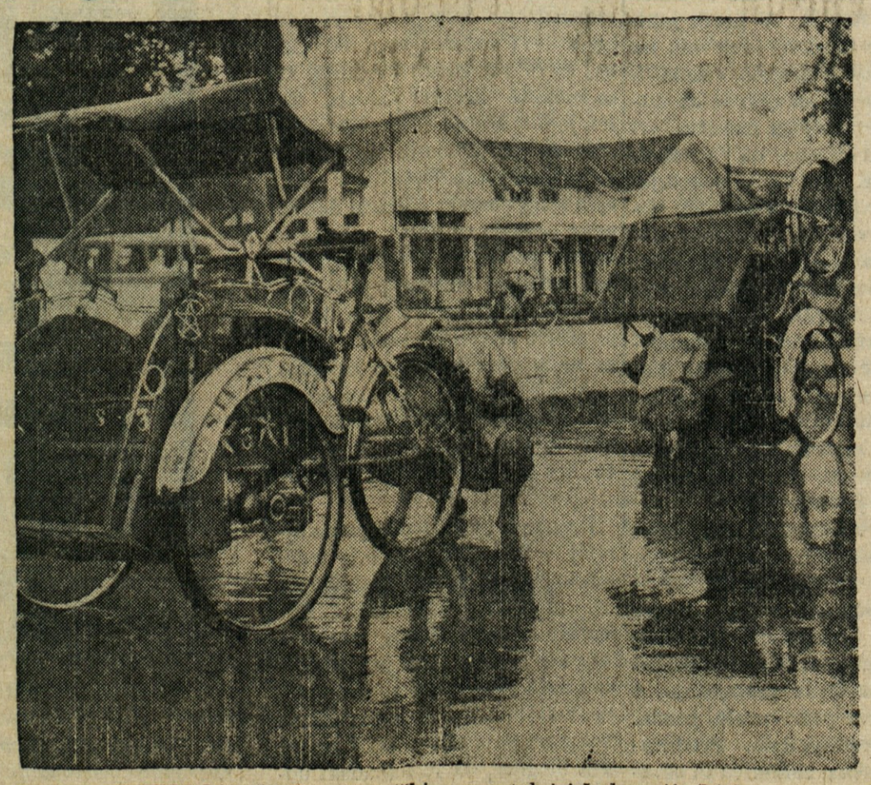

KDO BI IZGUBLJAL ČAS! — Izvoščki v prestolnici Indonezije Djakarti ne izgubljajo časa. Ob tropskem dežju umijejo še oni del svojih vozil, ki ga ni opral naliv že sam. Njihova vozila so modernizirane starodavne rikše.

MLADA ZNANSTVENIKA — Sestavljanje okostij je natančno in včasih težavno delo. Barry Farber (na levi) in Greg Wood, ki obiskujeta šesti razred v Tyler, Tex. sta dosegla prvi uspeh na tem polju. Sestavila sta okostje domačega — purana.